

MALLING'S KLØFT

Sydsjælland.

Smeltevandsslugt med interessante planter:

Mallingskløft ligger i Stensby Skov, som hører under "Stensbygaard" (se senere). Kløften er en smeltevandsslugt, hvori Stensby Møllebæk løber med flere fald - et sjældent syn i Østdanmark. Flere steder er der gamle mølledæmninger. Bevoksningen i kløften er forunderlig vild, næsten urskovsagtig. Når træerne bærer blade, lukkes himlen over den vandrende, så der bliver dunkelt selv ved højlys dag. Bevoksningen er meget varieret med mange forskellige og gamle træer og buske. Bemærk især de gamle, knudrede bøgetræer, nåletræet tax og de mange vedbend.

Plante- og dyreliv:

Blomsterfloreten før løvspring er særlig smukt. Der kan man finde hvide, gule og blå anemoner, lærkesporer, lungeurt og de smukke gule kodrivere. Men også senere på sæsonen er kløften botanisk spændende, med dansk ingefær, blåtoppet kohvede og den dekorative bregne strudsvinge.

Mange af træerne og planerne i øvrigt hjemført af gods-ejer Reimann i 1900 tallet, der ønskede at skabe netop den særlige flora, der kendetegner området i dag. Stensbygaard er stadig i familien Reimanns eje. (Stensbygaard Aktieselskabet af 18. maj 1956)

En gåtur i kløften er på ca. 2,5 km, - (må da vist være tur retur helt ud til stranden, målt på kort er kløften knapt 800 m. lang!) - og hvor der kan ses mange småfugle. Man kan gå langs bækken det meste af vejen. Til sidst kommer man ud af skoven ved et gammelt stengærde, langs hvilket der står imponerende gamle egetræer. Herfra er der en flot udsigt over Storstrømmen, hvor der kan ligge mange vandfugle, og til Farøbroerne.

Kulturhistorie:

Ved indgangen til kløften (opstrøms) står en bygning fra 1844, der er resterne fra en tidligere større 4-længet gård "Vrangsgården", der har tilhørt familien "Malling". Foran bygningen mod selve kløften kan man stadig ane, at her har gårdspladsen og haven ligget. Man kan endvidere se den gamle vandpumpe.

Den gamle gård blev revet ned, da den ikke længere var tidssvarende og en ny blev bygget i 1872 i nederlandsk renæssancestil. Denne nye gård fik navnet "Stensbygaard".

Møllekløften har drevet 5 vandmøller, der var i drift hele året. Når møllerne kunne bruges hele året, skyldes det, at to store søer opstrøms kløften har kunnet forsyne kløften rigeligt med vand i modsætning til mange "græsmøller", hvor man måtte lukke vandet ud om sommeren, for at give de omkringboende bønder mulighed for at anvende søbunden til græsning. Da man dermed dels havde vand nok samtidig med, at storbonden (familien Malling) ejede både søer og møller, kunne man altså fortsætte hele året, hvilket gav kunder fra store dele af Sjælland. Således fortæller de gamle regnskabsbøger, at bønderne helt fra Roskildegne kom til Stensbymøllerne.

Ved starten af kløften (opstrøms), ser man umiddelbart inden for vejanlægget resterne af en stensætning fra den 1. af møllerne. Hvis man følger vejen ned mod vandet, kommer man til et tidligere thehus (se senere), der ligger dekorativt i udkanten af Store Fredskov helt ud til og med storslået udsigt over Storstrømmen og til Farøbroerne.

Praktiske oplysninger:

Fra udkanten af Store Fredskov kan man gå langs vandet under Farøbroen til Bakkebølle Strand, eller gå gennem skoven nordpå, og komme over til stien på vestsiden af kløften. Stisystemet består af små, smalle stier nede ved bækken, og kan ikke benyttes af gangbesværede eller af klapvogne. Derimod er grusvejen oppe på kanten af kløften farbar for alle.

Om Stensbygaard:

Land- og skovbrugsejendommen "Stensbygaard" opstod i 1872, da ejendommene "Vrangsgaarde" og "Stensby Mølle" blev sammenlagt, disses bygninger nedrevet og nye avlsbygninger og beboelser opført, samlet på ét sted. Det var P.N. Malling, som stod for Stensbygaards opførelse, hvis jord havde været i familiens eje siden 1774.

Den eneste bevarede bygning fra ejendommen Stensby Mølle er "Den Gamle Lade". En stor hvidkalket, stråttækt bygning, beliggende ved Stensbyvej i Mallings Kløfts nord-østlige hjørne. I Mallings Kløft kan man endnu ane resterne af de oprindelig fem vandmøller, hvor vandet blev genbrugt på sin vej fra landevejen til stranden og som sikrede Stensby Møllens drift.

På Stensbygaards jord findes resterne af et gammelt voldsted. "Forliget i Stensby" blev underskrevet 7. Juni 1238 mellem Valdemar Sejr og tyske ridderordens mestre, hvorved det egentlige Estland atter kom under Danmarks krone.

Stensbygaard hovedbygning og avlsgårdsanlæg er opført efter tegninger af landbrugsbygningsarkitekt August Klein. Tegninger af avlsgårdsanlægget kan ses i Kleins bog "Tegninger til landbrugsbygninger" fra 1876. I dag står avlsgårdsanlægget nærmest intakt som ved dets opførelse. Kun få ændringer er blevet foretaget for at tilpasse bygningsmassen til skiftende tiders landbrugs-drift.

Stensbygaard havde i begyndelsen af 1900-tallet skiftende ejere. I 1923 blev Stensbygaard købt af shippingmanden A. E. Reimann (1889-1956). Ejendommen, der er på 410 HA fordelt på 260 HA agerjord og 150 HA skov, er fortsat i familiens eje (aktieselskabet.) Til ejendommen hører 15 udlejningsboliger.

Jagten på Stensbygaard er inddelt i fire enheder af forskellig størrelse. Pt. er al jagt udlejet.

Thehuset:

Genopført i bindingsværk med stråtag i 1998 efter brand med bebygget areal 77 kvm og udnyttet tagetage 60 kvm, i alt boligareal 137 kvm.

Har status som sommerhus, men er matrikuleret som en del af Store Fredskov.

Udarbejdet af Stubbekøbing Roklub i sept. 2014 til brug for Rokredstur d. 21. sept.